

RUJAN – MJESEC KIRVAJA

luni, 25 octombrie 2010

{xtypo_quote} Mjesec rujan, odnosno september kako Karaševci kažu, obiluje raznim događajima pa je tako jedan od najveselijih mjeseca u godini. {/xtypo_quote}

Sve započinje velikim hodoašem u Mariju Radnu, kada Karaševci iz svih sedam sela idu u Radnu. Jedni, ponajviše mladi idu pješice, a drugi opet autima, vlakom, autobusima.

Okrepljeni duhovnom hranom vraćaju se svojom domovima i djeca i mladi počinju s novom školskom godinom. Neki završavaju svoj godišnji odmor i vraćaju se na radna mjesta. A onda, zapravo im se vrata iz Marije Radne, započinju kirvaji.

Odmah na Malu Gospu, odnosno na Svetu Mariju Malu kako je običaj govoriti u nas Karaševaca, kirvaj je u Jabalu. Za dobru svirku i zabavu do zore pobrinula se ove godine formacija Zorana Birte (Mikula). Muziku je platilo ZHR. Bilo je veselo, lijepo, zapravo u Jabalu igraju puno, skoro svi koji su na narodnom veselju, pa se s pravom Jabalanci mogu pohvaliti da su među u «prvim» igrama u svih sedam sela.

Uslijedio je kirvaj u Klokotu u 12. i 13. rujna na blagdan Imena Marijina. Ove godine njihov je kirvaj bio još šsve anđeli jer je bilo i krizmanje. Glazbu za narodno veselje financijski je osiguralo ZHR, a doma u Klokotu kao formacija Petra Paletića je dala sve od sebe da plešu i mladi i stari. Uostalom, Klokot se može dići i s dva kirvaja, po etkom svibnja, na Sv. Filipa, i ujesen, na blagdan Imena Marijina.

Nakon Klokota a, o blagdanu sv. Matije slavio se kirvaj u Lupaku. Lupaanci su slavili tri dana, jer je sam blagdan Sv. Matije bio u utorak. Svakog dana slavlja bila je svećena sv. misa na kojoj su uz lupa kao župnika bili i župnici susjednih mjesta, bogoslovi te na blagdan sv. Matije biskupov tajnik, Lauš Mikola, otac salvatorijanac Mikola Lauš, obojica rodom iz Lupaka, kao i vel. Branko Kornfeind iz Gradiša. Narodno veselje bilo dva dana, u nedjelju i utorak, a muziku za tu prigodu je platio ZHR, svirala je formacija Milana Todora (Žika).

I zadnji kirvaj po redu u godini ali ne zadnji i po ljepoti i veselju je onaj u Vodniku, na blagdan svetih Mihaela, Rafaela i Gabriela. Muziku i ovdje plaćao ZHR, svirao Zoran Birta (Mikul).

Lijepo je vidjeti da se za kirvaj vraćaju iz inozemstva svi oni koji rade diljem Europe, od Austrije do Španjolske. Pripreme počinju barem tjedan dana ranije, uređuju se kuće, ulice, pa tako za kirvaj svako od naših sela izgleda sve anije.

Kirvaji su i prilika da se pohaćaju prijatelji i znanci iz susjednih naših sela, da se izmijene iskustva, da ljudi poprićaju, da se sklope nova prijateljstva, da se mladi upoznaju. Tako svi imamo goste iz drugih sela. Unatrag dvadesetak godina, prije masovnog odlaska na rad u inozemstvo, kirvaji su bili još posjećeniji, gosti su u većem broju i naših susjedna sela. I nekada su i našli na kirvaj u narodnim noćnjama. Nažalost to je danas rijetkost.

Isto tako, nekada, nakon obilnog ručka i nakon veselja, gosti su odlazili svojim kućama s paketima, koji su im domaćini spremali u «cidila, tkana od vune ili pamuka, šarenih boja». Bila je jednostavno imati najljepša «cidila» pa gostima staviti paket u ta cidila koja su se onda mogla vidjeti na ulicama sela.

Jedan je stari Karaevak davno rekao: «Idem na kirvaj ne samo na jelo i piće. To imam i doma. Idem da se progovorimo, da uđemo u nešto novo po svima našim selima.»

Kirvaji su kako god da uzmemo, pored vjerske značajnosti i prilika za druženje i veselje, pa kako bi rekli naši stari kad «namenjaju»: «živi i zdravi bili, rakiju pili i mlogi kirvaji slavili».

Maria Latchici